

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Mancsiszky László ügyvéd által képviselt T. Gyógyszergyár Zrt. felperesnek az Egyenlő Bánásmód Hatóság alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben - amelybe az alperes pernyertességének érdekében beavatkozott a Vakok és Gyengénlátók Közép-magyarországi Regionális Egyesülete beavatkozó - a Fővárosi Bíróság 2009. június 4. napján kelt 8.K.30.595/2009/5. számú jogerős ítélete ellen a felperes 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelme folytán a 2010. május 11. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 8.K.30.595/2009/5. számú ítéletét, és az alperes 2008. december 19. napján kelt EBH/720/15/2008. számú határozatát hatályon kívül helyezi.

A le nem rótt 16.500.- /azaz tizenhatezer-ötszáz/ forint kereseti- és 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének egyik tagszervezete /a továbbiakban: alperesi beavatkozó/ 2007. IV. negyedévében kidolgozta a „gyógyszerlexikon” projektjét a látássérültek betegtájékoztatókhoz való egyenlő esélyű hozzáférése érdekében. Mivel tudomása szerint a látássérültek több, mint 90 %-a a Braille nagyított betűs és az elektronikus változatot képes használni, az alperesi beavatkozó azt vállalta, hogy a beérkező igényt követően 24 órán belül postára adja a Braille írású papíralapú betegtájékoztató füzetet. 2008. január 18. napjától 52 gyógyszergyártóhoz, gyógyszerforgalmazóhoz juttatták el együttműködést kérő levelüket.

Az alperesi beavatkozó a felperestől, mint gyógyszergyártó és forgalmazó cégtől 47 gyógyszer betegtájékoztatójának 2008. február

15. napjáig történő megküldését kérte Braille írású és nagyított betűs változatban 100 példányban továbbá elektronikusan, hivatkozással az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerek címkéjéről és betegtájékoztatójáról szóló 30/2005./VIII.2./ EüM rendeletben /a továbbiakban: R./ foglaltakra.

A felperes 2008. március 3. napján kelt levelében válaszolt alperesi beavatkozónak, közölve, hogy a kért betegtájékoztatókat nem áll módjában átadni, mivel a jogszabály nem ad lehetőséget azoknak a beavatkozó számára történő rendelkezésére bocsátásra, és csak a jogszabályokban lefektetett módon kiszolgáltatott gyógyszerért és a velük egyidejűleg átadott betegtájékoztatóért vállal felelősséget.

2008. március 7. napján az alperesi beavatkozó kérte az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárását, mert megítélése szerint felperes ezzel az eljárásával megsértette az egyenlő elbánás követelményét.

Az alperesi hatóság bizonyítási eljárás lefolytatását követően 2008. december 19. napján kelt EBH/720/15/2008. számú határozatával megállapította, hogy a felperes megsértette az egyenlő bánásmód követelményét az alperesi beavatkozóval szemben. Elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését a határozat kézhezvételétől számított 90 napon belül, oly módon, hogy az R. 3. § /4/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően az alperesi beavatkozóval folytatott egyeztetést követően bocsássa az alperesi beavatkozó rendelkezésére a betegtájékoztatókat, mindkét fél által kölcsönösen elfogadott mennyiségben és formában. Az alperes megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, és elrendelte a jogsértést megállapító határozat 90 napra történő nyilvános közzétételét.

A határozat indokolása szerint a felperes azzal sértette meg az egyenlő bánásmód követelményét, hogy a hatósági eljárás megindítását megelőzően nem tett érdemi lépéseket az alperesi beavatkozó felé az együttműködés érdekében, és nem bocsátotta semmilyen formátumban rendelkezésére a betegtájékoztatókat.

A Fővárosi Bíróság a felperes keresetét elutasította. Az ítélet indokolása szerint az alperesi hatóság hatásköre kiterjedt a felperesre is, miután a felperes tevékenysége körébe tartozott többek között a gyógyszeralapanyag, gyógyszerkészítmény gyártása, gyógyszer kiskereskedelem, gyógyszer nagykereskedelem, és ezáltal beletartozott azon magánszervezetek közé, amelyek az egyenlő bánásmódról és az esély egyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény /a továbbiakban: Ebtv./ hatálya alá tartoznak az Ebtv. 5. § a/ pontja értelmében.

A felperes eljárása pedig valóban megsértette az egyenlő elbánás követelményét.

A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett a felperesi keresetnek megfelelő új határozat meghozatalát.

Álláspontja szerint az ítélet jogsértő, mert nem vette figyelembe, hogy az alperes hatáskör hiányában járt el felperessel szemben, tekintve, hogy a felperes csak gyógyszer nagykereskedelmi tevékenységet folytat, de kiskereskedelmi tevékenységet nem, ekként a fogyasztókkal nem kerül közvetlenül kapcsolatba, így az Ebtv. 5. § a/ pontja sem volt alkalmazható. E körben az ítélet megállapítása iratellenes volt.

Emellett az alperesnek azért sem volt hatásköre az ügyre, mert az Ebtv. 25. § /1/ bekezdése körébe nem vonható a beteg tájékoztatók kiadása.

A felülvizsgálati kérelem részletesen vitatta az ítélet érdemi megállapításait is.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását, annak helyes indokai alapján. A Legfelsőbb Bíróság előtti tárgyaláson ellenkérelméből kiemelte, hogy az Ebtv. hatálya megállapítható volt, mert a felperes, mint gyógyszerforgalmazó, végső soron előre nem meghatározott személyek számára szerződés kötésre tesz ajánlatot, amikor gyógyszereit szerződéskötés útján értékesíti, és így közvetlen kapcsolatba kerülhet látássérült személyekkel.

A felülvizsgálati kérelem alapos, az alábbi indokok alapján:

Az Ebtv. 4. §-ának a/-m/ pont alatt felsoroltak jogviszonyaiban, eljárásaiban és intézkedései során írta elő elsődlegesen az egyenlő bánásmód követelményének megtartását. A felperes a felek által sem vitatottan ebbe a személyi körbe nem tartozik.

Az Ebtv. 5. §-ának a/ pontja értelmében az egyenlő bánásmód követelményét a 4. §-ban foglaltakon túl az adott jogviszony tekintetében köteles megtartani az is, aki előre meg nem határozott személyek számára szerződés kötésére ajánlatot tesz vagy ajánlattételre felhív.

Az Ebtv. 5. §-ának b/ pontja az ügyfélforgalom számára nyitvaálló helyiségben szolgáltatást nyújtó vagy árut forgalmazó személyekre, szervezetekre vonatkozik.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet hozó bíróság megsértette a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 206. § /1/ bekezdését és az Ebtv. 5.

§-ának a/ pontját akkor, amikor az alperes hatáskörének kérdésben iratellenes megállapításra alapozta ítéletét.

A közigazgatási iratok között fellelhető volt a felperesi társaság alapszabálya, amely tartalmazta a felperesi társaság tevékenységi körére vonatkozó adatokat is. Ennek alapján megállapítható volt, hogy felperes tevékenységi körébe nem tartozik a gyógyszer kiskereskedelmi tevékenység, következésképp az erre vonatkozó jogerős ítéleti megállapítás iratellenes volt.

Ebből következik, hogy felperes kiskereskedelmi tevékenység folytatása hiányában nem kerül közvetlen kapcsolatba a gyógyszerfogyasztókkal, így látássérültekkel sem. A felperes közvetlenül nem tesz a gyógyszer végfelhasználók felé szerződés-kötésre vonatkozó ajánlatot, amikor gyógyszereit - beteg-tájékoztatóval ellátva - patikákon, gyógyszertárakon keresztül értékesíti.

Ezért a felperes nem tartozik az Ebtv. 5. §-ának a/ és b/ pontjának hatálya alá, nem terjed ki rá az Ebtv. hatálya.

Az alperes hatáskör hiányában járt el, amikor az R. 3. § /4/ bekezdésében foglalt szabályok teljesítésével kapcsolatosan az Ebtv.-re hivatkozással jogsértést állapított meg és kötelezettségeket írt elő felperes részére. Az alperes határozata, mint hatáskör hiányában hozott döntés a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ 121. § /1/ bekezdés b/ pontja értelmében semmis határozat, melyet a Ket. által szabályozott jogorvoslati eljárások során, így a bírósági felülvizsgálat során meg kell semmisíteni.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapján a jogerős ítéletet, és a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 339. § /1/ bekezdésére figyelemmel az alperes határozatát is, mint semmis határozatot hatályon kívül helyezte. Új eljárásra kötelezésre nem volt szükség, és lehetőség sem, mivel arra alperesnek nincs hatásköre.

A Legfelsőbb Bíróság a perköltségről való rendelkezést a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /2/ bekezdése alapján mellőzte - felperesi igény hiányában -, míg az illetékekről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § /1/ bekezdésének b/ pontja és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2010. május 11.

*Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kovács András sk. előadó
bíró, dr.Kovács Ákos sk. bíró*